

# JÄTEOHJE RAKENTAJALLE, REMONTOIJALLE JA PURKAJALLE

Hailuodon, Kempeleen, Kiimingin, Limingan, Lumijoen, Muhoksen,  
 Oulun, Oulunsalon ja Tynävän alueella

Rakennus-, remonti- ja purkujätteitä käsittelevät **määräykset koskevat** yhtälailla kotitalouksia kuin yrityksiä ja ammattimaista rakentamista.

## Jätehuolto tulee ottaa huomioon

- jo rakennuksen suunnitteluvaiheessa, jotta valmiita kiinteistöjä koskevat lajittelumääräykset on toteutettavissa (tilat tarvittaville keräysvälineille)
- rakentamisen eri vaiheissa sekä rakennuksen korjaamisessa ja purkamisessa
- työmaan taukotiloissa ja työmaaruokaloissa.

## Vähennä jätemäärää – säästä kustannuksissa

Jätteiden synnyn välttäminen kulkee käsi kädessä taloudellisuuden kanssa: kaikki jätteeksi päätyvä on rahalla hankittua ja jätehuoltomaksuina siitä maksetaan jo toistamiseen. Rakennus- ja remontointijätteidensä lajittelu on taloudellisesti kannattavaa, sillä lajittelemattoman rakennusjätteen kaatopaikkamaksu on huomattavasti korkeampi kuin lajiteltujen hyötyjätteiden. Kotitaloudet voivat myös viedä monia hyötyjätteitä, kuten pahvia, muovia ja styroxia ilmaiseksi Ruskon jätekeskuksen Oivapisteeseen.

Yritykset saavat suurimmat säästöt ehkäisemällä jätteiden syntyä. Jätteiden synnyn ehkäisy edellyttää uuden ajattelutavan, työmenetelmien ja -tapojen omaksumista. Työn painopistettä on siirrettävä jätteiden keruusta ennakkosuunnitteluun ja lajittelevaan purkuun. Jätteen synnyn ehkäisy ja hyvin järjestetty jätehuolto kertovat asiakkaille yrityksen ympäristövastuullisuudesta. Huolehtimalla jätteistään yritys herättää luottamusta ja lisää omien työntekijöiden työympäristön viihtyisyyttä.

## Jätteen synnyn ehkäisy

### Uudisrakentamisessa:

- tilaa vain tarvittavia materiaaleja ja niitäkin oikea määrä
- käytä määrämittäisiä ja esivalmistettuja tuotteita
- varastoi ja suojaa tarvikkeet oikein, vältä turhaa varastointia
- suosi suurpakkauksia, uudelleen käytettäviä pakkauksia, pakkaamattomia tuotteita ja kierrätettäviä pakkausmateriaaleja
- hyödynnä ylijääneet ja käyttökelpoiset osat ja materiaalit uudelleen.

### Saneeraus- ja peruskorjauksissa:

- suunnittele korjaukset ennakolta, sillä liian myöhään tapahtuva korjaus kasvattaa jätemääriä
- kaikkea ei tarvitse korvata uudella. Säilytä ja kunnosta käyttökelpoiset rakennusosat ja käytä ne joko samassa korjauskohteessa tai muualla.

### Purkutöissä:

- käytä purkukohteen materiaalit uudelleen tai ohjaa ne kierrätykseen
- lajitteleva purku kannattaa. Siinä osat ja materiaalit puretaan ennalta suunnitellussa järjestyksessä niiden laatu säilyttäen
- lajitteleva purkutyo vaatii ennakkosuunnittelua, osaamista ja erikoiskalustoa – pelkkä kaivinkone ei riitä.

# Rakennusjätteitä koskevat yleiset määräykset

Rakennustoiminnan **tuotanto- ja purkujätteet on lajiteltava erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi** tai käsiteltäväksi, kun jätettä syntyy yhteensä **enemmän kuin 15 m<sup>3</sup>** (tai 5 tonnia). Esimerkiksi yli 150 m<sup>2</sup>:n omakotitalon rakennustyömaalta syntyy kyseinen määrä rakennusjätettä (noin vaihtolavallinen).

Mikäli maa-aines-, kiviaines- ja ruoppausjätettä syntyy **yli 800 tonnia**, on myös ne lajiteltava.

## Hyödynnettäväksi on toimitettava seuraavat jätteet:



- puhdas puuaines
- keräyspaperi ja -pahvi
- metalli ja metallia sisältävät koneet ja laitteet
- betoni-, tiili-, laatta- ja muut kiviainesperäiset jätteet
- ylijäämämaa
- muu hyötykäyttöön soveltuva jäte, joille on osoitettu vastaanottoaika
  - esimerkiksi asfaltti, styrox, lasi, muovi ja LVI-putket
- suuret kertaerät esim. ylijääneet rakennustarvikkeet.

## Ruskon jätekeskukseen tai muuhun ympäristöluvan omaavaan vastaanottoaikaan on toimitettava:

- hyödynnettäväksi kelpaamaton sekajäte
- erityisjätteet (asbesti, lyijy-, PCB- tai PAH-ainepitoiset jätteet) omina erinä
- erilaatuiset ongelmajätteet omina erinä (esim. kyllästetty puu)
- pilaantuneet maa-ainekset.

## Kertaluonteinen jätteiden hyötykäyttö:

Muilla kuin pohjavesialueilla saa kertaluonteisesti rakentamisessa tai maarakenteissa hyödyntää ylijäämämaita, tiili- ja betonimurskeita tai muita kiviainesperäisiä murskeita tai kivihiilen, turpeen tai puuperäisen polttoaineen polton lento- ja pohjatuhkia. Hyödynnettävä määrä ei saa ylittää 500 kuutiota. Hyödynnettävän murskeen palakoko saa olla korkeintaan 150 mm. Jätettä sisältävä rakenne on peitettävä tai pinnoitettava. Maa- tai kiviainesten kertaluonteinen hyötykäyttö on **sallittua vain** kotitalouksille ja yrityksille (ei ammattimaisille rakentajille).

Muiden jätteiden ei ammattimaisesta eikä laitosmaisesta hyötykäytöstä on ilmoitettava hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista Oulun seudun ympäristötoimeen. Ammatti- ja laitospäätöön jätteiden hyödyntämiseen on oltava ympäristölupa.

**Betonimurskeen laitos- tai ammattimainen hyödyntäminen eräissä maarakentamiskohteissa:**  
- ilmoitus Pohjois-Pohjanmaan ely-keskukselle (katso Valtioneuvoston asetus 591/2006)

## Sekalainen rakennusjäte

Tuotanto- ja purkujätteesta tulee lajitella hyötymateriaalit pois. Sekajätteen osuus kaikesta rakennusjätteestä tulisi olla mahdollisimman pieni. Sekajätteeseen saa laittaa **vain ne jätteet**, joille ei ole osoitettu asianmukaista vastaanottoaikkaa lähiseudulla, tai jotka esim. epäpuhtautensa takia eivät sovellu hyödynnettäväksi.

Rakennus-, korjaus ja purkutyömaalta sekajätteeseen meneviä jätteitä ovat mm.

- sekamateriaalit (lastulevy, vaneri)
- kylpyhuoneiden seinä- ja lattialaatat\*
- siivousjäte
- kattohuopa (ja kermikate)
- täysin kuivuneet maalipurkit, -pensselit yms.
- eriste- ja palovillat
- kipsilevyn palat (gyproc)\*
- likaantuneet/kastuneet pakkausten suojapaperit ja pahvit
- likaantuneet styrox- ja muovipalat
- home- ja kosteusvaurioituneet materiaalit

\* osa rakennusjätteen vastaanottajista ottaa myös nämä vastaan

Mikäli rakennustyömaalle ei mahdu useita jäteastioita ja -lavoja, voi jätteen kuljetuksesta sopia esim. sellaisen rakennusjätteen vastaanottajan kanssa, joka ottaa vastaan sekalaista rakennusjätettä lajiteltavaksi. Tällöin on huomioitava etenkin pahvin säilyttäminen siten, ettei se kastu ennen poiskuljetusta.

# Hyötyjätteen lajittelu ja uudelleen käyttö

## Puhtaat maa- ja kiviainekset

<i>Kannot</i>	Kannot, isot oksat ja risut voi hakettaa ja käyttää kompostin välikerrokseksi, maanparannukseen tai kasvien katteeksi. Kantoja ottavat vastaan jotkin rakennusjätteen hyödyntäjät. Kantoja voi murskata itsekin vuokraamalla tähän tarkoitukseen soveltuvan murskaimen tai tilaamalla murskausurakoitsijan rakennustyömaalle.
<i>Kivet ja kalliolouheet</i>	Voi hyödyntää rakennuspaikalla täytöissä ja maisemoinneissa. Kivilouheita voi toimittaa myös ympäristöluvallisille läjitysalueille, joista saa tietoa kuntikunnan teknisistä toimistoista. Isot maakivet ovat kysytyjä puutarharakentamiseen.
<i>Poistetut pintamaat</i>	Voi väliaikaisesti varastoida tontilla ja käyttää myöhemmin tontin viimeistelyyn. Kantoja, risuja ja oksia sisältävät pintamaat voi toimittaa kuntien ja yritysten ympäristöluvallisille hyödyntämis- ja läjitysalueille sekä jätteenä Ruskon jätekeskukseen.
<i>Ylijäämämaat</i>	Rakennuspaikalla käyttämättä jääneet maat voi toimittaa kulloinkin käytössä oleville hyödyntämis- ja läjitysalueille. Näistä saat tietoa kuntien teknisistä toimistoista. Ylijäämämaita voi luovuttaa kertaluonteisesti myös yksityisille ja yrityksille (ei ammattimaisille rakentajille). Pohjavesialueilla hyödyntäminen ei ole sallittua ilman ympäristölupaa.

## Kiviainespohjainen jäte

<i>Aco-, Leca- ja Siporex- sekä kivipohjaiset laatat ja keramiikka</i>	Kiviset rakennusharkot ja -laatat voi toimittaa rakennusjätteen vastaanottajille. Tarkista ensin vastaanottajalta, onko eri jätejakeet kerättävä erilleen. Samalla kannattaa tarkistaa se, mitä ja miten paljon epäpuhtauksia jäte saa sisältää. Pääsääntöisesti kiviainespitoinen jäte ei saa sisältää esim. styroxia.
<i>Asfaltti ja öljysora</i>	Nämä voi kierrättää rakennusjätteen vastaanottajien kautta. Asfaltti murskaataan vastaanottajan käsittelyalueella ja toimitetaan raaka-aineeksi uuden asfaltin tekoon (mm. Lemminkäinen Oyj ja Skanska Asfaltti Oy).
<i>Betoni</i>	Betonin voi toimittaa rakennusjätteen hyödyntäjille tai luovuttaa kertaluonteisesti yksityisille tai muille kuin rakennusalan yrityksille hyötykäyttöön. Murskattubetoni sopii hyvin käytettäväksi esim. teiden ja kenttien alusrakennekerrokseksi, sillä kastuessaan betonimurskeesta tulee hyvin kantava rakenne. Laitos- tai ammattimaisesti betonimursketta voidaan hyödyntää tietyissä maa- rakentamiskohteissa ELY-keskukselle tehtävällä ilmoituksella. Pohjavesialueilla hyödyntäminen ei ole sallittua ilman ympäristölupaa.
<i>Kipsi</i>	Kuivaa ja puhdasta kipsijätettä ottavat vastaan muutamat rakennusjätteen vastaanottajat. Heiltä kannattaa tiedustella myös mahdollisuutta ottaa vastaan kipsilevyjätettä.
<i>Tiili</i>	Tiili sopii maarakentamiseen kuten betonimurske, mutta sitä ei voi sijoittaa rakennekerroksissa yhtä lähelle pintaa kuin betonia heikomman kestävyys takia. Purettaessa ehjiksi jäävät vanhat tiilet (ei reikätiilet) voi useimmiten puhdistuksen jälkeen käyttää uudelleen muuratuissa rakenteissa. <b>Huomaa</b> , jos tiilet ovat peräisin esim. raskasta polttoöljyä polttaneesta piipusta, voivat tiilet olla ongelmajätettä. Pohjavesialueilla hyödyntäminen ei ole sallittua ilman ympäristölupaa.

## Puujäte

<i>Kutterinpuru ja sahanpuru</i>	Purun voi sopimuksesta toimittaa Ruskon Jätekeskukseen kompostoinnissa käytettäväksi. Purun voi vaihtoehtoisesti käyttää omassa kompostissa kuivikkeena tai kasvien aluskatteena. Puru sopii myös kuivikkeeksi eläinsuojiin tai pururatojen pohjiin. Hyödynnettävän purun on oltava puhdasta.
----------------------------------	---

<i>Käsitlemätön puu</i>	joka ei sisällä kyllästysainetta, maalia, lakkaa, liimaa ym. soveltuu polttopuuksi kotitalouksissa. Myös puukuitulevyt voi polttaa. Puuhaketta voi myös levittää kasvualustaksi. Puhtaan puun voi toimittaa rakennusjätteen vastaanottajille, jotka toimittavat sen murskauksen jälkeen polttolaitoksille energiana hyödynnettäväksi (mm. Oulun Energialle). Vähäinen määrä metallia, kuten helat tai saranat, eivät haittaa puujätteen joukossa (voidaan poistaa murskauksessa). Yksitystaloudet voivat toimittaa maksutta puhdasta puujätettä Ruskon jätekeskukseen yhden kuutiometrin (tätä ylimenevästä osasta peritään maksu).
<i>Maalattu, lakattu tai liimattu puu sekä erilaiset vanerit ja lastulevyt</i>	eivät sovellu poltettavaksi kodin lämmityslaitteissa myrkyllisten kaasujen takia. Lisäksi lastulevyn sisältämä hartsia saattaa aiheuttaa polttokattilan räjähtämisen. Käsitellyn puun voi ohjata rakennusjätteen vastaanottajien kautta laitospäätteeseen energiahyötykäyttöön (mm. Kainuun Voimalle). Vähäinen määrä metallia, kuten helat tai saranat, eivät haittaa puujätteen joukossa, sillä ne saadaan murskausvaiheessa erilleen.
<i>Puiset kuormalavat, lavakaulukset ja pakkaukset</i>	Kuormalavat kannattaa kierrättää sellaisenaan. Eur- ja fin-lavat ovat pantillisia (pantti noin 20 euroa). Kuormalavat sopivat esim. puupinon pohjaksi. Puhtaita puuosia voi käyttää polttopuuna.

## Pahvi ja paperi

<i>Ruskea pahvi, voimapaperi ja kaikenväriset aaltopahvit</i>	sopivat pahvinkeräykseen. Pahvijätettä syntyy erityisesti asuntojen sisätilojen varusteluvaiheessa, jolloin pahvin säännöllisestä noutamisesta kannattaa sopia jätteenkuljetusliikkeen kanssa. Pahvinkeräykseen voi tilata tarkoitukseen sopivan kontin jätehuoltoyrityltä, sillä uusiokäyttöön sopivan keräyspahvin on oltava puhdasta ja kuivaa. Pahvit voi väliaikaisesti varastoida myös rakennustyömaalla esim. jo valmistuneessa osassa ennen poiskuljetusta. Myös yritykset voivat viedä pahvia (ja paperia) maksutta Ruskon jätekeskuksen Oivapisteeseen (enintään 1 peräkäräkuorma jätettä). Hyvä tapa välttää pahvia on tilata kalusteet mahdollisuuksien mukaan ilman pakkauksia.
<i>Sanoma- ja aikakauslehdet, mainosposti, kirjekuoret (myös ikkunalliset), kopiopaperit, atk-listat ja ketjulomakkeet</i> käyvät paperinkeräykseen.	

## Metalli

<i>Mm. johdot, kaapelit, rauditusteräket, kattopelti, alumiinilistat, kylpyammeet ja tyhjät metalliastiat ja -tynnyrit</i>	kelpaavat metallinkeräykseen. Metalliromu kannattaa lajitella valmiiksi jo työmaalla, sillä murskauslaitokset (mm. Kuusakoski Oy ja Stena Metall Oy) ja romuliikkeet ottavat puhtaat metallikuormat ilmaiseksi vastaan tai jopa maksavat siitä. Metallin voi toimittaa myös Ruskon jätekeskukseen maksutta (koskee myös yrityksiä, enintään 1 peräkäräkuorma).  Ehjat, tyhjät tynnyrit kannattaa käyttää uudelleen. Tynnyrit voi toimittaa myös kunnostettavaksi (mm. Sievin Tynnyrikunnostamo Oy). Ekokem Oy ottaa vastaan ongelmajätteitä sisältävät/sisältäneet tynnyrit. Lisätietoa tynnyrien kierrätyksestä on Mepak-Kierrätys Oy:n sivuilla ( <a href="http://www.mepak.fi">www.mepak.fi</a> ).  Metallinkeräykseen <b>ei saa laittaa</b> metallisia ongelmajätteitä, kuten akkuja, paristoja tai vaarallisia aineita sisältävää sähkö- ja elektroniikkaromua, kuten kylmälaitteita. Noudata niiden hävityksessä ongelmajätteistä annettuja ohjeita.
--	--

## Muu hyötykäyttöön soveltuva jäte

<i>Muovi</i>	Puhdasta muovia ottavat vastaan muutamat rakennusjätteen vastaanottajat. Esim. Ruskon jätekeskuksen energiajätehalliin voi toimittaa sekä muovin että styroxin (ei tarvitse lajitella erilleen). Keräykseen kelpaavat muoviset pullot, kanisterit, pakkauskalvot, rakennusvillaapaalien kääremuovit ja pussit. Keräykseen menevän muovin on oltava puhdasta. Muovin keräykseen <b>ei kelpaa</b> vaahtomuovi (superlon) eikä PVC-muovi. PVC-muovia ovat mm. LVI-putket, letkut ja muovimatot. PVC-muovin tunnistaa merkinnöistä PVC ja 03.
--------------	---

<i>Lasi</i>	Eräät rakennusjätteen vastaanottajat hyödyntävät myös pakkauslasin. Tasolasi/ikkunalasi ei sen sijaan kelpaa tavalliseen lasinkeräykseen erilaisen koostumuksensa takia. Tasolasi voi toimittaa omana kuormanaan mm. Ruskon jätekeskukseen. Keräykseen menevän tasolasi on oltava puhdasta (ei saa olla metallia, puuosia tai kittiä). Ehjät ikkunalasit pokineen ja karmeineen voidaan hyödyntää esim. kasvihuoneissa tai piharakennuksissa.
<i>LVI-putket</i>	PVC:tä sisältävät muoviputket eivät kelpaa muovin energiahyötykäyttöön niiden poltossa vapautuvien myrkyllisten kaasujen takia. Puhtaita muoviputkia (PVC, polyeteeni, polypropeeni) ja niiden kappaleita otetaan vastaan rakennustarviketukuliikkeissä liikkeiden aukioloaikoina.
<i>Styrox</i>	otetaan vastaan esim. Ruskon jätekeskuksen energijätehallissa ja kotitaloudesta Oivapisteellä, jolloin styroxin joukossa voi olla muovia. Kerättävän styroxin tulee olla puhdasta.
<i>Uudelleen käytettävät rakennusosat ja materiaalit</i>	Käyttämättä jääneet rakennusmateriaalit ja käyttökelpoiset rakennusosat tulee kerätä erilleen siten, että ne voidaan toimittaa uudelleen käyttöön. Käyttökelpoisia tarvikkeita ja materiaaleja voi tarjota käytettyjen rakennusosien ja materiaalien markkinoille ja yksityisille henkilöille.

## Ongelmajätteet ja niiden käsittely

- Ongelmajätteitä **ei saa koskaan sekoittaa muihin jätteisiin eikä keskenään**. Jokaiselle ongelmajätteelle on varattava oma ja selvästi merkitty keräysväline.
- Osa ongelmajätteistä on **erityiskäsittelyä vaativia jätteitä, joita koskevat omat lisämääräykset**. Tällaisia ovat esim. asbesti- ja PCB -pitoiset jätteet.
- **Varastointi**. Ongelmajätteet tulee säilyttää lukitussa tai valvotussa tilassa. Ongelmajätteitä ei saa pitää tiloissa, joissa oleskellaan.
- **Nestemäiset ongelmajätteet** on säilytettävä tiiviisti suljettavissa astioissa. Astiat on tarvittaessa sijoitettava tiivispohjaiselle, reunakorokkein varustetulle alustalle. Akut on varastoitava nestemäisten ongelmajätteiden tapaan.
- **Muut ongelmajätteet** on säilytettävä tiivispohjaisella alustalla katetussa tilassa.
- **Nimetty hoitaja**. Ongelmajätteillä on oltava vastuuhenkilö, yleensä vastaava mestari tai työmaan johtaja, joka vastaa jätteiden asianmukaisesta keräyksestä, varastoinnista ja eteenpäin toimittamisesta.
- **Tiedottaminen**. Ongelmajätteiden keräyksestä on tiedotettava työntekijöitä ja keräyksestä on oltava selkeät ohjeet näkyvillä keräyspisteellä.
- **Eteenpäin toimittaminen**. Ongelmajätteet on toimitettava asianmukaisen luvan omaavaan keräily- ja vastaanottopaikkaan mahdollisimman pian, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.
- **Siirtoasiakirja** tarvitaan aina ongelmajätteiden kuljetuksessa. Ongelmajätteenhaltijan on huolehdittava siitä, että siirtoasiakirja on mukana jätteen koko kuljetuksen ajan.
- **Ongelmajättekirjanpito** on pakollinen. Siitä on käytävä ilmi ongelmajätteiden määrä, laatu ja se, mihin jäte on kuljetettu. Tiedot on säilytettävä kolme vuotta ja ne on pyydyttävä esitettävä jätteenhuoltovalvovalle viranomaiselle.
- **Ongelmajättekartoitus** on tehtävä ennen korjaus- tai purkutöiden aloittamista ongelmajätettä sisältävien rakennusosien, materiaalien ja laitteiden tunnistamiseksi ja merkitsemiseksi. Ongelmajättekartoitus suoritetaan yleensä kiinteistön omistajan tai rakennuttajan toimesta ja sen suorittaa asiantuntija.

### Ongelmajätteet tunnistaa mm. näistä merkeistä



haitallinen

hapettava

myrkyllinen



räjähtävä

syövyttävä

ympäristölle haitallinen

### Työmaan ongelmajätteitä voivat olla esim.

- loisteputket ja -lamput
- jäteöljyt ja akut
- raskasmetalliparistot
- liuottimet, liuotinpohjaiset tiivistemassat
- maali-, liima- ja lakkajätteet
- asbesti ja muut erityisjätteet
- painekyllästetty puu
- hartsit, kitit ja tasoitteet
- sähkö- ja elektroniikkaromu



## Asbesti

<ul style="list-style-type: none"> <li>• lämmöneristemassat: putkieristeet, kattilat ja varaajat</li> <li>• ruiskutetut eristeet: akustiset katot, ilmanvaihtokanavat, paloaluiden rajat</li> <li>• asbestisementtituotteet: seinä- ja kattolevyt (mineriitti), vesi- ja viemäriputket</li> <li>• lattiamateriaalit: vinyliasbesti- ja magnesiamaalaaat, joustovinyylimatot</li> <li>• bitumituotteet: liimat, huopakatteet, vedeneristysaineet, bitumimaalit</li> <li>• tasoitteet, julkisivumaalit, laattojen kiinnityslaastit, asbestipahvi</li> </ul>	<p>Asbesti on erityiskäsittelyä vaativaa ongelmajätettä. Kaikki asbestilajit ovat terveydelle vaarallisia.</p> <p>Asbestin käyttö uudisrakentamisessa loppui vuonna 1987, mutta nykyisin peruskorjattavissa ja purettavissa rakennuksissa voi useinkin olla asbestia. Tarvittaessa korjaus- ja purkukohteesta on teetättävä <b>asbestikartoitus</b>. Mikäli kartoitusta ei tehdä, on työ tehtävä oletuksella, että jäte sisältää asbestia. Asbestin <b>purkutyö on luvanvaraista</b> ja purkutyö tulee aina teettää työsuojelupiirin työsuojelutoimiston valtuuttamalla tekijällä. Asbestipurku tehdään yleensä ennen muita purkutöitä.</p> <p>Asbestijätteen <b>varastointiin ja kuljetukseen</b> on käytettävä tiiviisti suljettuja ja lujia pakkauksia tai säiliöitä. Asbestipakkauksiin ja säiliöihin on merkittävä selvästi erottuvalla tekstillä "<i>Asbestijätettä: Pölyn hengittäminen vaarallista</i>". Asbestijäte toimitetaan omana kuormanaan Ruskon jätekeskukseen. Asbestijätteen viennistä tulee ilmoittaa etukäteen jätekeskuksen henkilökunnalle.</p> <p>Tarkempaa tietoa ja työohjeita asbestipurkuun saa mm. Pohjois-Suomen työsuojelupiiristä, puhelinvaihte: (08) 315 9511.</p>
---	--

## PCB ja lyijy

<ul style="list-style-type: none"> <li>• lakat</li> <li>• liimat</li> <li>• elementtitalojen sauma-aineet</li> <li>• julkisivurakenteet</li> <li>• lämpölasi-ikkunoiden tiivistysmassat</li> </ul> <p>PCB:tä</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• muuntajissa lämmön-siirtoesteenä</li> <li>• kondensaattoreissa sähköeristeenä</li> </ul>	<p>PCB- ja lyijy-yhdisteiden käyttö rakennuksissa oli yleistä 1950–1970 -luvuilla. Käytännössä vielä 1980-luvulla valmistuneissa rakennuksissa voi olla lyijy-yhdisteitä. Lisäksi PCB:tä on käytetty sähkölaitteissa vuoteen 1979 asti (ulkomaisilta tuoduissa laitteissa 1990 saakka).</p> <p>Rakennuttajan (työn tilaaja) tulee tarvittaessa <b>selvittää</b> ennen korjaus- tai purkutyön aloittamista sauma-aineiden PCB- ja lyijypitoisuudet. Mikäli selvitystä ei tehdä, tulee työt tehdä oletuksella, että kohde sisältää em. aineita. PCB:tä ja lyijyä sisältävät jätteet ovat ongelmajätteitä. Myös hionnassa syntyvä pöly on käsiteltävä ongelmajätteenä.</p> <p>Jätteet on pakattava tiivisti suljettaviin 200 litran tynnyreihin, jotka on merkittävä tekstillä "<i>Sisältää terveydelle vaarallista ainetta, PCB:tä ja lyijyä</i>". Jäte tulee toimittaa asianmukaisen luvan omaavaan käsittely- tai keräyspaikkaan. Mikäli <b>PCB-pitoisuus ylittää 50 mg/kg</b>, tulee kuljetus tehdä vaarallisten aineiden kuljetussääntöjen mukaisesti.</p> <p>Oulun seudun ympäristötoimesta saa erillishojeen PCB- ja lyijypitoisten rakennusmateriaalien poistoon sekä jätteen käsittelyyn. Pohjois-Suomen työsuojelupiiristä saa ohjeita työntekijöiden suojaamiseen poistotyön aikana.</p>
--	--

## Kivihiilipiki / kreosootti (PAH-yhdisteet)

<ul style="list-style-type: none"> <li>• kellarikerrosten lattia-rakenteet,</li> <li>• muuratut seinät ja välipohjat,</li> <li>• tiilisauimat,</li> <li>• uima-allasrakenteet</li> <li>• pihojen kansirakenteet</li> <li>• ratapölkkyt</li> <li>• puhelin- ja sähköpylväät (CCA- tai kreosoottikyllästetyt)</li> </ul>	<p>Kreosoottia sisältävät jätteet ovat ongelmajätteitä. Vanhoissa rakennuksissa on käytetty vettä ja kosteuden eristeenä kivihiilipikeä. Kivihiilipiki sisältää syöpää aiheuttavia PAH-yhdisteitä.</p> <p>Ennen vanhojen kosteuseristeiden poistoa tulee niiden koostumuksesta varmistua laboratoriotulosten perusteella ympäristönsuojeluviranomainen antaa ohjeet jätteen käsittelystä ja työsuojelupiiri ohjeet poistotyön toteuttamisesta.</p> <p>Käytöstä poistettu kreosoottikyllästetty puu on toimitettava esim. Ruskon jätekeskukseen tai Huurinainen Oy:lle Kajaaniin. Ratapölkkyjä ja vanhoja sähkö- ja puhelinpylväitä ei saa käyttää kotitalouksissa, pihapiireissä tai asuin- ja loma-asuntoalueilla. Ammattimainen käyttö voi olla mahdollista.</p>
--	--

## Kyllästetty puu

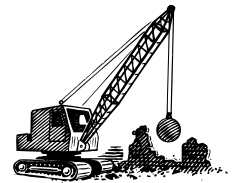
<ul style="list-style-type: none"> <li>• vihreä kyllästetty puujäte</li> </ul>	<p>on aina <b>ongelmajätettä</b>. Se ei sovellu poltettavaksi, eikä sitä saa laittaa sekajätteeseen. Kyllästetty rakennuspuujäte toimitetaan Demolite Oy:n vastaanotopisteisiin, joita on rakennustarvikeliikkeiden pihilla ja Ruskon Oivapisteellä.</p>
--	--

## Elohopea

<ul style="list-style-type: none"> <li>• porrasvaloautomaatit</li> <li>• termostaatit ja säätimet</li> <li>• paineen mittauksessa käytettävät laitteet</li> <li>• elektroniset lämminvesivaraajat</li> <li>• lämpömittarit</li> <li>• kylmlaitteiden valokytkimet</li> <li>• sähkönjohtimena</li> <li>• laboratoriodien laitteet jne.</li> </ul>	<p>Ennen vuotta 1960 ja jonkin verran 1980-luvulle saakka elohopeaa on käytetty vanhoissa rakenteissa ja taloteknisissä järjestelmissä.</p> <p>Kiinteistön omistajan vastuulla on, että kiinteistössä olevat haitallisia aineita sisältävät materiaalit tulevat inventoiduksi asiantuntijan toimesta. Haitallisia aineita sisältävät rakennusosat ja laitteet pitää vaihtaa mahdollisimman pian, vaikka laitteet muutoin olisivatkin kunnossa. Myöhemmin tapahtuvaa korjaus- ja purkutyötä varten elohopeaa sisältävät laitteet ja osat tulee merkitä, jotta ne osataan käsitellä oikein.</p> <p>Metallista elohopeaa sisältävät laiteosat on kerättävä erilleen esim. kestäväään laatikkoon, jossa elohopeaa sisältävä osa ei pääse rikkoutumaan. Elohopea on toimitettava asianmukaiselle ongelmajätteen vastaanottajalle.</p>
--	--

## Purkutyössä huomioitavaa

Purettavan rakennuksen **yli 0,5 metriä maan alle jäävät**, ei haitallisia aineita sisältävät, kiinteät rakenteet voidaan jättää paikoilleen. Rakenteet on tarvittaessa täytettävä puhtailla maa- tai kiviaineksilla.



Käytöstä poistetut lämmitysöljysäiliöt tulee nostaa pois maasta. Säiliö tulee aina tyhjentää, puhdistaa polttonesteestä ja tarkastuttaa hyväksytyllä yrittäjällä. Puhdistusjäte tulee toimittaa ongelmajätteen vastaanottopaikkaan. Säiliöstä on poistettava myös kaikki siihen liittyvät laitteistot esim. putket, ettei säiliön myöhempi täyttö ole mahdollista. Käytöstä poistettu säiliö voidaan jättää maahan vain perustelluista syistä, esim. säiliön ollessa hankalassa paikassa nostettavaksi kuten aivan rakennuksen vieressä tai sen alla. Tällöinkin säiliö on tyhjennettävä, puhdistettava polttonesteestä ja tarkastettava hyväksytyllä yrittäjällä ja täytettävä puhtailla maa-aineksilla. Poistosta on ilmoitettava etukäteen Oulun seudun ympäristötoimelle.

Mikäli kiinteistöllä on ollut **raskasta polttoöljyä käyttävä kattila** tulee piippu ja kattila nuohota ennen purkamista ja puhdistusjäte toimittaa ongelmajätteen käsittelyyn. Mikäli piippu on saastunut, saattaa sekin olla ongelmajätettä.

## Vastuu jätteistä

Jätelaki kieltää jätteen hylkäämisen ja käsittelemisen hallitsemattomasti. Omasta toiminnasta syntyvät jätteet on tunnistettava, jotta ne voidaan käsitellä ja hyödyntää oikein. Jätteen tuottajan on huolehdittava jätteen keräyksen ja kuljettamisen järjestämisestä.

Päävastuu rakennusjätteen lajittelusta ja hyödyntämisestä on **aina jätteen haltijalla**. Jätteen haltija on joko jätteen tuottaja, kiinteistön haltija tai rakentamisen järjestäjä. Vastuu jätteistä on siten joko rakennuttajalla/hanketta valvovalla taholla, pääurakoitsijalla tai muulla rakennustyömaalla toimivalla yrittäjällä. Urakkasopimuksessa kannattaakin tarkoin määritellä kenen vastuulla jätteet ovat. Muutoin työn tilaaja on vastuussa jätteistä.

## Rakennusjätteiden luovutus ja kuljetus

Jätteen saa luovuttaa kuljetettavaksi tai hyödynnettäväksi vain asianmukaisen luvan omaavalle vastaanottajalle. Näitä ovat ympäristöluvalliset rakennusjätteen vastaanottajat ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ylläpitämään jätetiedostoon ilmoittautuneet jätteen kuljettajat. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, ettei remontti- ja purkujätettä saa luovuttaa kenen tai minkä tahansa yrityksen kuljetettavaksi tai hyödynnettäväksi. Jos purkujäte myöhemmin löytyy hylätynä ja jätteen haltija saadaan selville, on jätteen haltija eli sen tuottaja vastuussa jätteen siivoamiskustannuksista.

### Kuntien jäteasemille saa viedä vain kotitalouksien

- ongelmajätteitä
- lajiteltuja hyötyjätteitä (pahvi, metalli, muovi, lasi)
- sähkö- ja elektroniikkaromua (1-3 laitetta kerrallaan)
- Ei sekalaista rakennusjätettä

### Ruskon jätekeskuksen Oivapisteeseen

- yritykset voivat viedä maksutta vain pahvia, paperia ja metallia (kertamäärä 1 peräkärri jätettä).
- kotitaloudet voivat viedä kaikkea lajiteltua hyötyjätettä (myös muoviva ja styroxia).
- Oivapisteellä styrox ja muovi voidaan laittaa samaan astiaan.

Jätehuoltomääräysten mukaan yritykset ja yksityiset voivat tehdä sopimuksen jätteenkuljetuksesta asianmukaisen jätteenkuljettajan kanssa tai halutessaan kuljettaa jätteet käsittely- tai vastaanottoaikkoihin omatoimisesti. **Kuljetettaessa rakennusjäte itse** asianmukaiselle vastaanottajalle tulee huolehtia siitä, ettei jätettä pääse kuormaamisen tai kuljetuksen aikana leviämään ympäristöön. Kuorma on tarvittaessa peitettävä esim. riittävän tiheällä verkolla tai peitteellä. Pölyvää tai pienikokoista ja kevyttä jätettä saa kuljettaa vain umpinaisessa ja kannellisessa säiliössä tai pakattuna. Rakennusjätteiden kuormaamisen asuinkiinteistöllä ja sen lähialueella on **kielletty klo 22–06** välisenä aikana.

Ympäristöluvan omaavia rakennusjätteen hyödyntäjiä Oulun seudulla (rastit suuntaa-antavia)												
	ASFALTTI	BETONI JA TIILI	LAATTA, KERAMIikka JA KIPSI	LASIJÄ / TAI ERISTEET	METALLI	MUOVI	PAHVI	PUU	RISUT JA KANNOT	SEKALAEN RAKENNUSJÄTE LAJITELTAVAKSI	STYROX	YLIJÄÄMÄÄ
AIMO ALAKIUTTU OY												X
AM-AMMATTIMIES SANEERAUS OY		X		X	X			X	X			
EKOJUSSI OY	X	X			X	X		X	X	X		
KAARLO LAURIKKALA	X	X						X	X			X
KEMPELEEN JÄTEKULJETUS OY/EKO-REF OY	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	
KIIMINGIN MURSKE	X	X						X	X			X
KUUSAKOSKI OY		X		X	X	X	X	X		X		
LASSILA & TIKANOJA OYJ		X	X			X	X	X			X	
MAARAKENNUS JAARA OY		X										
MUHOXSEN ROMU OY		X			X			X				
NORISA OY												X
OULUN AUTOKULJETUS OY	X	X						X	X	X		
OULUN JÄTEHUOLTO OY	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
OULUN KONEJUSSI OY	X	X			X			X	X	X		
OULUN METALLIPALVELU OY		X			X			X				
OULUN POLTTORAUTA OY					X			X				
PPT LUTTINEN OY	X	X	X		X	X	X	X	X	X		X
RUDUS OY		X	X									
VELJEKSET PAUPEK OY	X	X			X				X	X		X

## Lajitteleva purkutyö

Lajitteleva purkutyö helpottaa jätteiden lajittelua syntypaikalla ja eri materiaalien ohjaamista uudelleen käyttöön. Jotta uudelleen käytettävät materiaalit ja rakennusosat eivät vahingoittuisi, vaatii lajitteleva purku paljon käsityötä tai erikoistyökaluja. Isompia koneita tulisi käyttää vain siirroissa ja nostoissa. Ennen purkutyön aloittamista tulisi työmaalla suorittaa katselmus, jossa määritellään hyötykäyttöön ohjattavat rakenneosat sekä se, miten purkutyö tehdään.

### Lajittelevan purkamisen vaiheet

- 1) ikkunoiden irrotus, 2) liittimien yms. irrotus, 3) tapettien ja seinien kipsilevyjen tms. irrotus, 4) kattorakenteiden purku, 5) eristemateriaalien irrotus, 6) teräksisten rakenneosien purku, 7) runkorakenteen purku ja 8) perustusten purku (puhtaasti konetyönä voidaan tehdä vaiheet 7 ja 8)

### Esimerkkejä parhaiten uudelleen käytettäviksi soveltuvista tuoteryhmistä

- 1) hyväkuntoiset kiintokalusteet
- 2) arvokiinteistöjen kalusteet, kuten kaakeliuunit, ikkunat ja ovet karmeineen, takorautaelementit, saniteettikalusteet
- 3) teräs- ja valurautatuotteet, kuten uunin luukut, muuripadat ja kaivonrenkaat
- 4) hirsirakennukset ja irtohirret
- 5) kattotuolit, lattialankut ja maalaamaton ulkovoerilauta
- 6) lukot ja helat sekä sähkökatkaisimet
- 7) tiilet (myös katto)



# Työmaan jätehuolto järjestykseen

Rakennustyömaan jätehuolto (aikataulut, kalusto, tyhjennysreitit, tarvittavat jätteastiat ja niiden sijainti) kannattaa suunnitella osana muuta tuotannosuunnittelua. Kaikille jätelajeille ei tarvita omaa lavaa koko työmaan ajan. Esimerkiksi puu- ja sekajätettä syntyy yleensä koko työmaan ajan, kun taas esim. pahvia lähinnä asuntojen varustelun yhteydessä.

Työmaalle kannattaa laatia oma **jätehuoltosuunnitelma**. Syntyvien jätteiden lajittelua helpottavat *selkeät opasteet keräilyvälineissä ja jätehuollon seuranta palavereissa*. Jätehuolto tulee ottaa osaksi kaikkien *työntekijöiden perehdyttämistä*, sillä työntekijät ja työnjohto ovat avainasemassa jätehuollon toteuttamisessa. Kun työntekijät vaihtuvat, on tiedottamisessa avainasemassa työmaan vastaava mestari.

Jätehuoltosuunnitelman noudattamisesta ja jätehuoltojärjestelyistä tulee sopia myös kuljetusliikkeiden ja aliurakoitsijoiden kanssa. **Sovitut jätehuoltoasiat kannattaa merkitä urakkasopimuksiin**. Jätteitä tuotetaan vähemmän, kun jokainen joutuu itse kuljettamaan tavaran työpisteeseen ja siivoamaan jälkensä.

## Jätehuolto rakennuksen valmistuttua

Kiinteistöjä koskevat jätteiden lajittelumääräykset tulee ottaa huomioon jo rakennuksen suunnitteluvaiheessa. Rakennuslupahakemuksessa on esitettävä miten kiinteistön jätehuolto tullaan järjestämään.

Kiinteistöllä on oltava seuraavat keräysvälineet:		
<b>Asuinkiinteistöt, joissa on vähintään 4 huoneistoa:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• sekajäte</li> <li>• biojäte</li> <li>• keräyspaperi</li> <li>• keräyskartonki</li> </ul>	<b>Asuinkiinteistöt, joissa on vähintään 10 huoneistoa:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• sekajäte</li> <li>• biojäte</li> <li>• keräyspaperi</li> <li>• keräyskartonki</li> <li>• pienmetalli</li> <li>• keräyslasi</li> </ul>	<b>Muut kiinteistöt, kuten toimistot, liike-, teollisuus-, koulu- ja ravintolakiinteistöt:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• sekajäte</li> <li>• biojäte, jos kiinteistöllä on ruokala, elintarvikemyymälä tms.</li> <li>• keräyspaperi</li> <li>• keräyskartonki, mikäli sitä syntyy yli 10 kiloa viikossa</li> <li>• pahvijäte, mikäli sitä syntyy yli 10 kiloa viikossa</li> <li>• lasijäte, mikäli sitä syntyy yli 20 kiloa viikossa</li> <li>• puujäte, mikäli sitä syntyy yli 20 kiloa viikossa</li> <li>• metallijäte, mikäli sitä syntyy yli 10 kiloa viikossa</li> </ul>

### Keräysvälineinä saadaan vaihtoehtoisesti käyttää

- käsin siirrettävissä olevia enintään 700 litran kannellisia, tarvittaessa pyörin ja tartuntakahvoin varustettuja jätteastioita, jotka soveltuvat puristinlaittein varustettujen jäteautojen koneelliseen kuormaukseen.
- kannellisia jätessäiliöitä, jotka soveltuvat puristinlaittein varustettujen jäteautojen koneelliseen kuormaukseen tai, joissa jätteet kuljetetaan käsittelypaikalle.
- maahan upotettavia syväkeräyssäiliöitä, joihin sijoitettava jätessäkki voidaan koneellisesti siirtää jäteautoon, tai joihin sijoitettu jätessäiliö soveltuu puristinlaittein varustettujen jäteautojen koneelliseen kuormaukseen.
- poikkeuksellisten jäte-esineiden tai erittäin suurten jätemäärien tilapäiseen keräykseen muita tarkoitukseen soveltuvia keräysvälineitä.
- **Biojätteen keräilyssä** tulee käyttää kannellisia koneelliseen kuormaukseen soveltuvia jätteastioita, joihin hyönteisten ja muiden haittaeläinten pääsy on estetty tai maahan upotettavia syväkeräyssäiliöitä.
- Erilliskerättävien jätteiden ja ongelmajätteiden keräykseen tarkoitettut **keräysvälineet on merkittävä jätelajin mukaan jätteen nimellä ja värillä**.

### Keräysastioiden sijoittaminen

- Keräysvälineet, jotka eivät ole käsin siirrettävissä, on sijoitettava siten, että kuormaus jätteenkuljetusajoneuvoon voidaan suorittaa suoraan sijaintipaikalta. Jäteautolla tulee olla esteetön pääsy vähintään 5 metrin päähän käsin siirrettävistä jätteastioista.

- Ulkona keräysvälineet on sijoitettava tasaiselle alustalle ja tarvittaessa suojattava näköesteellä, kuten aitauksella tai istutuksin. Biojäteastiat on suojattava suoralta auringonvalolta. Milloin keräysvälineet sijoitetaan asuinrakennuksessa erityiseen jätehuoneeseen, tulee siellä olla riittävä muusta ilmanvaihdosta erotettu ilmanvaihto sekä vesijohto, viemäri ja valaistus.
- Alueiden ja väylien, joilla keräysvälineitä siirretään jätteiden kuormausta ja kuljetusta varten, tulee olla riittävän kantavia, kovapintaisia ja tasaisia. Aitauksen, istutusten ja katosten sekä alueiden ja väylien tulee lisäksi olla sellaisia, että keräysvälineitä voidaan joustavasti ja esteettömästi siirtää. Alueet ja väylät eivät saa olla liukkaita. Niiden kaltevuuden tulee, mikäli mahdollista, olla alle 1:10.

**Kiinteistöllä tulee olla käytössä riittävä määrä jätteiden keräysvälineitä.** Jättilojen mitoituksessa voidaan käyttää seuraavia ohjeellisia astiamääräarvioita. Kiinteistön jätetuottoon vaikuttaa kuitenkin paljolti asukasrakenne, kiinteistön käyttötarkoitus ja astioiden tyhjennysvälit. Suurien kiinteistöjen osalta kannattaa käyttää joko useita jätepisteitä, suurempia keräysvälineitä taikka syväkeräysjärjestelmiä. Jätehuoltomääräysten mukaan vähintään 10 huoneiston kiinteistöllä tulee olla myös pienmetalli- ja keräyslasiastiat. Alla on suuntaa antava taulukko jäteastioiden mitoituksista.

Asukasluku	Sekajäteastiat 600 l	Paperinkeräysastiat 600 l	Keräyskartonkiastiat 600 l	Biojäteastiat 240 l
15	1	0,25	0,25	0,5
30	2	0,5	0,5	1
45	2	1	1	1
60	3	1	1	1
75	4	1	1	2
90	5	2	1,5	2
105	6	2	1,5	2
120	7	2	2	2
135	7	2	2	2
150	8	3	2,5	3

## Jätteestä annettavat tiedot ja tehtävät ilmoitukset

**Selvitys syntyvän jätteen määrästä ja laadusta sekä sen lajittelusta** tulee tehdä osana rakennuslupahakemusta tai osana purkulupahakemusta. Selvitys on tehtävä myös purkuilmoituksen yhteydessä. Lomake selvityksen tekoa varten on saatavilla Oulun seudun ympäristötoimesta ja kotikunnan rakennusvalvonnasta. Rakennuttajan tulee huolehtia saneeraus- ja purkujätteen toimittamisesta asianmukaiseen käsittelyyn, vaikka korjaus- tai purkutoimenpiteelle ei vaadittaisikaan rakennuslupaa.

**Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukainen ilmoitus poikkeavasta tilanteesta** tulee tehdä Oulun seudun ympäristötoimeen. Ilmoitus on tehtävä erityistä käsittelyä vaativista purkujätteistä (PCB-, lyijy-, PAH-yhdiste-, raskasmetalli- yms. pitoiset jätteet). Lomake ilmoituksen tekoa varten on saatavilla Oulun seudun ympäristötoimesta ja kotikunnan rakennusvalvonnasta. Ilmoituksen käsittelyn yhteydessä ympäristönsuojeluviranomainen antaa tarvittaessa määräyksiä jätteen käsittelystä.

**Asbestijätteestä** on ennen purkutöiden aloittamista tehtävä ilmoitus Pohjois-Suomen työsuojelupiiriin työsuojelutoimistoon, joka valvoo ja ohjeistaa purkutyötä. **Pilaantuneista maa-aineksista** on heti tehtävä ilmoitus Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen, josta saa ohjeet jatkotoimista.

**Selvitys jätteen kaatopaikkakelpoisuudesta** on esitettävä kaikista muista jätteistä paitsi seka-, hyöty- ja perinteisistä ongelmajätteistä. Analyysikustannuksista vastaa jätteenhaltija. Jos kaatopaikalle tuodaan toistuvasti saman jätteen tuottajan samanlaatuista jätettä, riittää, että asiakirjat annetaan ennen kuin ensimmäinen jäte-erä toimitetaan kaatopaikalle. Perusmäärittelylomakkeen saa Oulun Jätehuollosta.

Kuljetettaessa rakennustoiminnan ongelmajätettä (esim. asbesti, kyllästetty puu) on mukana oltava **jätteen siirtoasiakirja** riippumatta siitä, kuuluvatko ongelmajätteet vaarallisten aineiden kuljetusmääräysten piiriin vai eivät.

### Rakennusjätettä koskeva lainsäädäntö ja -määräykset

- Jätelaki (1072/1993) ja jäteasetus (1390/1993)
- Oulun seudun jätehuoltomääräykset (2006)
- Valtioneuvoston päätös rakennusjätteistä (295/1997)
- Ympäristönsuojelulaki (86/2000) ja -asetus (169/2000)
- Oulun kaupungin ympäristönsuojelumääräykset (2002)
- Kiimingin kunnan ympäristönsuojelumääräykset (2004)
- Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) ja -asetus (895/1999)
- Jäteverolaki (495/1996)
- Työturvallisuuslaki (738/2002)
- Valtioneuvoston päätös asbestityöstä (1380/1994)
- Valtioneuvoston päätös rakennustyön turvallisuudesta (629/1994)
- Valtioneuvoston päätös ongelmajätteistä (659/1996)
- Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (591/2006)

**LISÄTIETOJA****Oulun seudun ympäristötoimi**

ympäristötarkastaja Eila Öljymäki, p. 044 703 6768  
ympäristötarkastaja Maija Jokiharju, p. 044 703 6769

**Oulun Jätehuolto**

palvelupäällikkö Ilona Suppanen, p. 044 703 3961  
jätehuoltoneuvoja Mari Juntunen, p. 044 703 3977

**Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus**

vaihde p. 020 636 0020, asiakaspalvelu p. 040 713 9240

**Pohjois-Suomen työsuojelupiirin työsuojelutoimisto**

p. (08) 315 9511

Demolite Oy: [www.kestopuu.fi](http://www.kestopuu.fi) > Demolite Oy

Oulun seudun ympäristötoimi: [www.ouka.fi](http://www.ouka.fi) > [Ympäristönsuojelu](#) > Jätehuolto

Oulun Jätehuolto: [www.ouka.fi/jatehuolto/](http://www.ouka.fi/jatehuolto/)

Rakennuspörssi: [www.rakennusluuppi.fi](http://www.rakennusluuppi.fi)

Suomen ympäristökeskus:

[www.ymparisto.fi](http://www.ymparisto.fi) > [Ympäristönsuojelu](#) > Jätteet ja jätehuolto

[www.ymparisto.fi](http://www.ymparisto.fi) > Minä ja ympäristö > Kyllästetyn puun käyttö

[www.ymparisto.fi](http://www.ymparisto.fi) > Minä ja ympäristö > Asiakkaat kysyvät